

Ασφάλεια τροφίμων και διατροφική πολιτική: Το όραμα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΦΕΤ

Πρόεδρος ΔΣ Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων
Μέλος ΔΣ Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφάλειας
Τροφίμων (EFSA)

Αντώνης Ζαμπέλας

Καθηγητής Διατροφής του Ανθρώπου
Τμήμα Επιστήμης Τροφίμων και Διατροφής του Ανθρώπου
Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών

Honorary Professor
Division of Medicine, Faculty of Medical Sciences
University College London

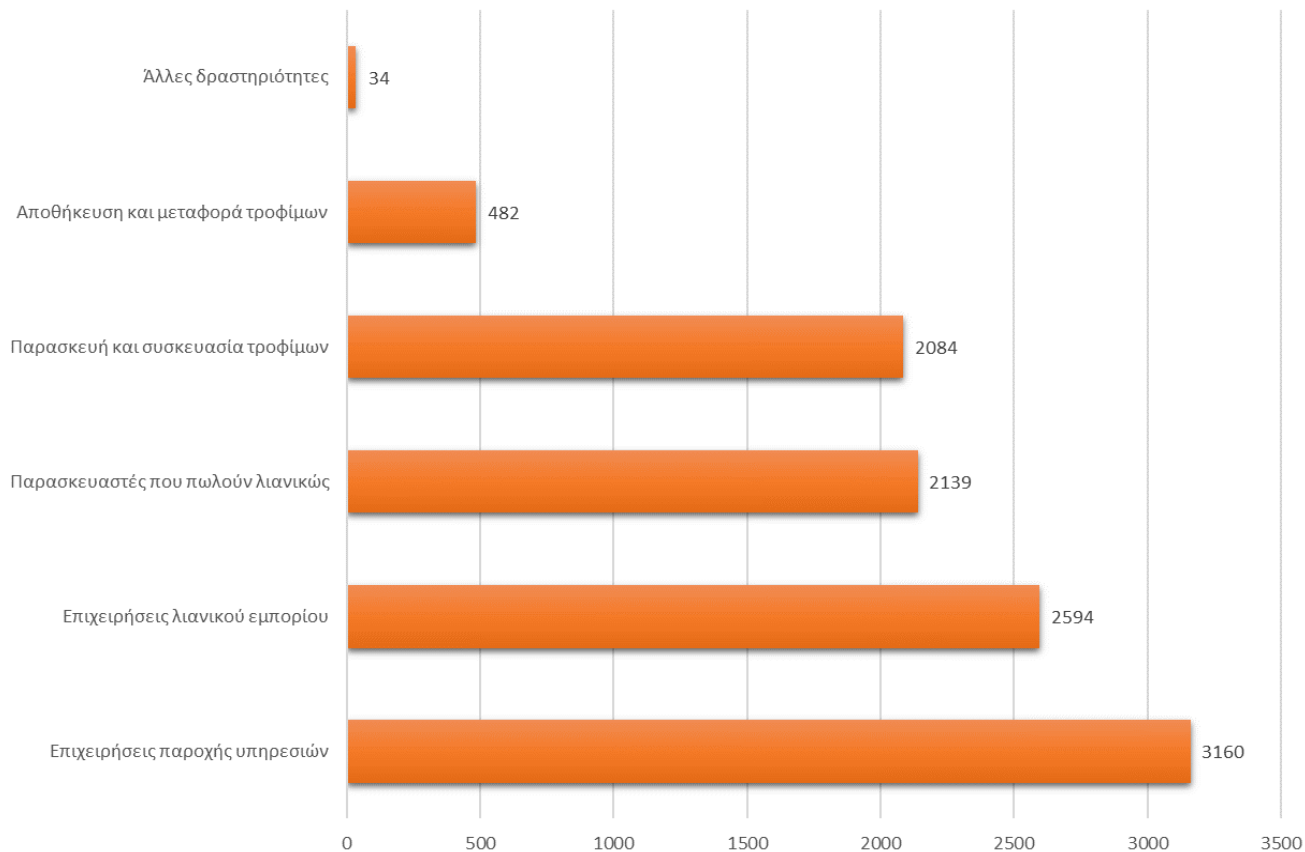

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Ο ΕΦΕΤ με βάση τον ιδρυτικό του Νόμο (ν.2741/1999) και τις μετέπειτα νομοθετικές ρυθμίσεις, ορίσθηκε ως **Κεντρική Αρμόδια Αρχή στον τομέα των τροφίμων μετά την πρωτογενή παραγωγή** (ακολουθώντας σε μεγάλο βαθμό τις αρχές FAO/WHO) και εξουσιοδοτήθηκε να διαμορφώσει το σύστημα επισήμων ελέγχων όπως αποτυπώνεται στο Πολυετές Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων της χώρας, σύμφωνα με τα πρότυπα και τις απαιτήσεις της Ενωσιακής νομοθεσίας.

Κατανομή ελέγχων βάσει προσανατολισμού

Προγράμματα δειγματοληψίας και ανάλυσης

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	
MF.01	Salmonella spp.
MF.02	Salmonella spp. & Listeria monocytogenes
MF.04	Listeria monocytogenes
MF.05	Listeria monocytogenes (διερευνητικό)
MF.09	Staphylococcus aureus
MF.10	Εντεροτοξίνες σταφυλόκοκκου
MF.16	Αλκαλική Φωσφατάση
MF.18	Αντιμικροβιακή αντοχή
ΧΗΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ	
CF.01	Φυτοπροστατευτικές ουσίες
CF.05	Μέταλλα και άλλα στοιχεία
CF.12	Πρόσθετα
CF.19	Υλικά σε επαφή
ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ	
QF.01	Ελαιόλαδο
QF.02	Μέλι
QF.03	Γαλακτοκομικά
ΑΥΘΕΝΤΙΚΟΤΗΤΑ/ΑΠΑΤΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	
FF.06	Αυθεντικότητα - Νοθεία ελαιολάδου

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΔΙΚΤΥΩΣΗ

Επικοινωνιακή εκστρατεία της EFSA με τίτλο #EUChooseSafeFood 2022

Ελλάδα

**Καλώς ήρθατε στο
#EUChooseSafeFood**

Καταναλώνοντας φαγητό με ηρεμία

Μάθετε πώς η εκστρατεία #EUChooseSafeFood μπορεί να σας βοηθήσει να λάβετε ενημερωμένες αποφάσεις σχετικά με τις καθημερινές επιλογές φαγητού και να κατανοήσετε την επιστήμη πίσω από την ασφάλεια των τροφίμων της ΕΕ.

Ανακαλύψτε τα θέματά μας σχετικά με την ασφάλεια των τροφίμων

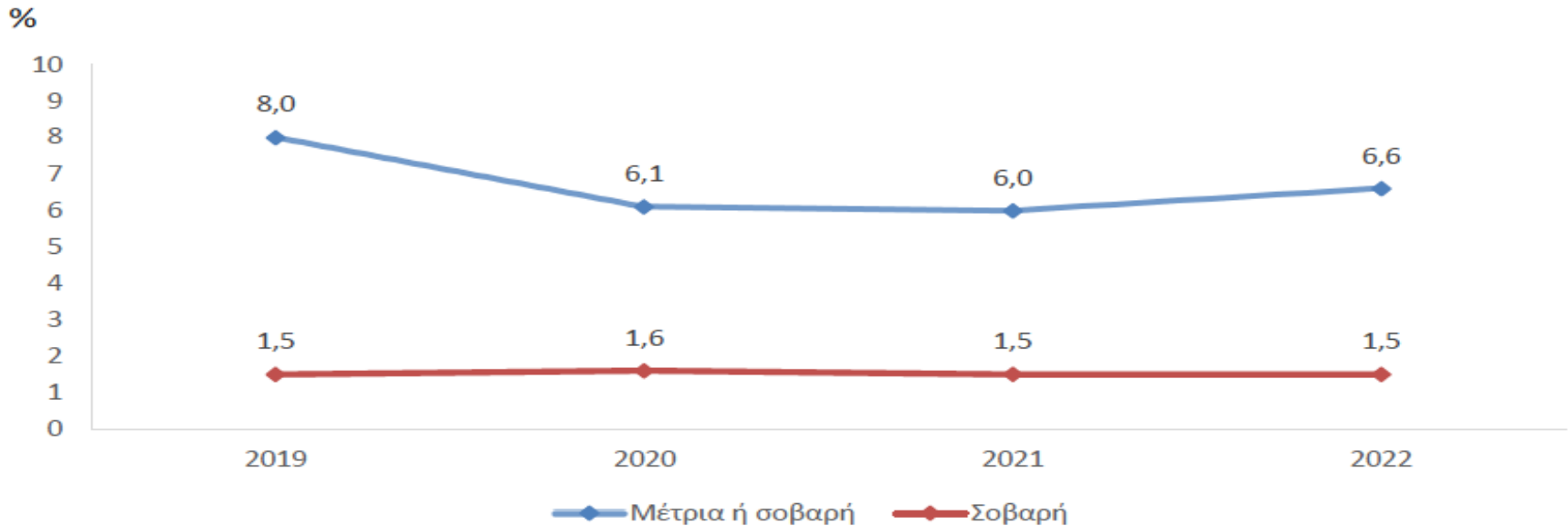
Επικοινωνιακή εκστρατεία της EFSA με τίτλο #EUChooseSafeFood 2022

Ο Ε.Φ.Ε.Τ. συμμετείχε στην επικοινωνιακή εκστρατεία της EFSA με τίτλο #EUChooseSafeFood 2022 με οκτώ (8) θεματικές ενότητες:

1. Πρόσθετα τροφίμων
2. Αλλεργιογόνα
3. Επιμολυντές τροφίμων
4. Υγιεινή Τροφίμων
5. Συμπληρώματα Διατροφής
6. Τροφιμογενή Νοσήματα
7. Νέα Τρόφιμα
8. Συσκευασία.

ΕΠΙΣΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΠΑΡΚΕΙΑ

Επιπολασμός μέτριας ή σοβαρής ανεπάρκειας τροφής του συνολικού πληθυσμού με βάση την κλίμακα ανεπάρκειας τροφής (Food Insecurity Experience Scale -FIES): Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης, 2019 -2022

#EUChooseSafeFood 2023

Πρώτο πιάτο
με θαλασσινά;
Είναι ορεκτικό.

European Food Safety Authority

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Αξιόπιστη επιστήμη
για ασφαλή τρόφιμα

Ο έλεγχος
για επιμολυντές;
Είναι επιστήμη!

Εποχιακά προϊόντα;
Είναι νοστιμότητα.

European Food Safety Authority

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Αξιόπιστη επιστήμη
για ασφαλή τρόφιμα

Συμβουλές για την
υγιεινή των τροφίμων;
Είναι επιστήμη!

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΣΥΝΘΕΣΗ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΑΞΟΝΑΣ I. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Συλλογή στοιχείων
από ερευνητικές
μελέτες

Δημιουργία βάσης
δεδομένων

ΑΞΟΝΑΣ II. ΣΤΟΧΟΙ

ΑΛΑΤΙ

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΣ
ΠΑΡΑΓΟΜΕΝΑ
TRANS ΛΙΠΑΡΑ ΟΞΕΑ

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΑΚΧΑΡΑ

ΑΞΟΝΑΣ III. ΔΡΑΣΕΙΣ

Δράσεις βιομηχανίας
τροφίμων

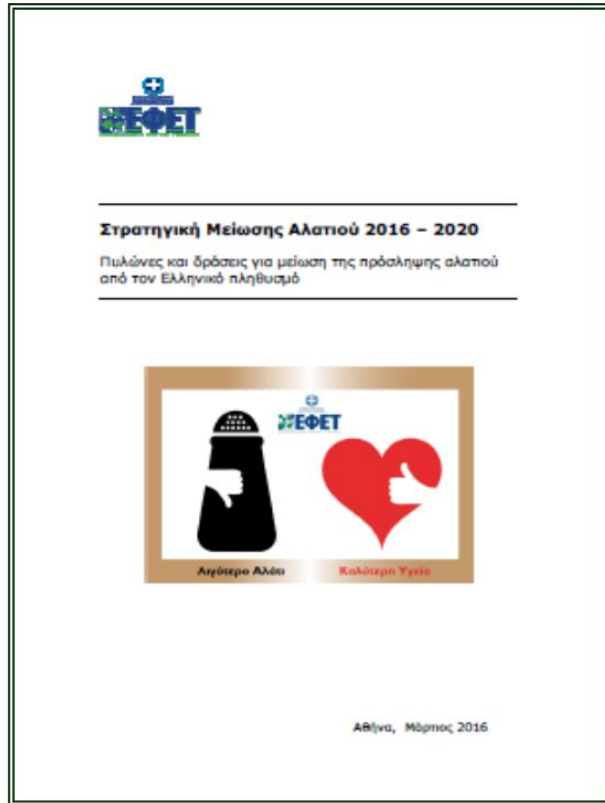
Δράσεις Ενημέρωσης

Δράσεις με
νομοθετικό
περιεχόμενο

Δράσεις Έρευνας

ΑΞΟΝΑΣ IV. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΦΕΤ - 1. Μείωση Αλατιού

- Στρατηγική Μείωσης Αλατιού 2016-2020 - Έγκριση από το ΔΣ του ΕΦΕΤ και υιοθέτηση από το Υπουργείο Υγείας.
- Μελέτες και δράσεις ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης καταναλωτών και επιχειρήσεων τροφίμων για τη μείωση αλατιού.
- Συλλογή δεδομένων περιεκτικότητας αλατιού σε επεξεργασμένα τρόφιμα - χημικές αναλύσεις και συλλογή δεδομένων από τη διατροφική δήλωση στις συσκευασίες των τροφίμων.
- Πρωτόκολλα συνεργασίας μεταξύ ΕΦΕΤ και Λέσχης Αρχιμαγείρων Ελλάδας και Ομοσπονδίας Αρτοποιιών Ελλάδας για μείωση αλατιού σε φαγητά και ψωμί.

https://www.efet.gr/files/stratigiki_meiosis_alatiou.pdf

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΦΕΤ - 2. Μείωση Trans Λιπαρών

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2019/649 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 24ης Απριλίου 2019

για την τροποποίηση του παραρτήματος III του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1925/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τα trans-λιπαρά, πλην των trans-λιπαρών που αποτελούν φυσικά συστατικά του λίπους ζωικής προέλευσης

Άρθρο 1

Η περιεκτικότητα σε trans-λιπαρά, πλην των trans-λιπαρών που αποτελούν φυσικά συστατικά του λίπους ζωικής προέλευσης, σε τρόφιμα που προορίζονται για τον τελικό καταναλωτή και σε τρόφιμα που προορίζονται για προμήθεια εμπόρων λιανικής, δεν υπερβαίνει τα 2 γραμμάρια ανά 100 γραμμάρια λίπους.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΦΕΤ - 3. Καθορισμός ανώτατων επιπέδων για ορισμένες θρεπτικές ουσίες

- Υπερκατανάλωση βιταμινών και ανόργανων συστατικών δυσμενείς επιπτώσεις στην υγεία των καταναλωτών.
- Ανάγκη καθορισμού υψηλότερων ασφαλών επιπέδων βιταμινών και ανόργανων συστατικών στα τρόφιμα βάσει επιστημονικής αξιολόγησης κινδύνου
- Συγκρότηση Ομάδας Εργασίας για τον καθορισμό ανώτατων επιπέδων προστιθέμενων βιταμινών και ανόργανων συστατικών στα εμπλουτισμένα τρόφιμα και συμπληρώματα διατροφής. Εμπλεκόμενοι φορείς: ΕΦΕΤ, ΕΟΦ, ΓΧΚ, ΣΕΒΤ, ΕΚΠΟΙΖΩ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ
- Πρόταση προς την ΕΕ για συμμετοχή ακαδημαϊκού σε ομάδα εργασίας ειδικών (Task Force) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής

ΔΡΑΣΕΙΣ ΕΦΕΤ - 4. Δράσεις σχετικά με την επισήμανση των τροφίμων

Ο ΕΦΕΤ συμμετείχε (ενδεικτικά):

- Στις Ομάδες Εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΕΕ) σχετικά με την Παροχή πληροφοριών για τα τρόφιμα στους καταναλωτές – **Κανονισμός (ΕΕ) αρ. 1169/2011**
- Στην Ομάδα Εργασίας του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου για την Επισήμανση (**Working Party on Foodstuffs – Labelling**) σχετικά με τη Διατροφική Επισήμανση Εμπρόσθιου Πεδίου (FOPNL)
- Στην Ομάδα Εργασίας του **CODEX COMMITTEE on Food Labelling - FOP** (CCFL) με την αποστολή σχολίων σχετικών με το προτεινόμενο σχέδιο οδηγιών για την "Διατροφική Επισήμανση Εμπρόσθιου Πεδίου - Front of Pack Nutrition Labelling"

Παράδειγμα: RI (GDA)

Παράδειγμα: NUTRISCORE

Αλλεργιογόνα

Δημητριακά που περιέχουν γλουτένη, δηλαδή: σιτάρι, σίκαλη, κριθάρι, βρώμη ή υβριδικές ποικιλίες τους, και προϊόντα με βάση τα δημητριακά αυτά, εκτός από: α) σιρόπια γλυκόζης με βάση το σιτάρι, συμπεριλαμβανομένης της δεξτρόζης (1)· β) μαλτοδεξτρίνες με βάση το σιτάρι (1)· γ) σιρόπια γλυκόζης με βάση το κριθάρι· δ) σιτηρά που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή αλκοολούχων αποσταγμάτων, συμπεριλαμβανομένης της αιθυλικής αλκοόλης γεωργικής προέλευσης.

Ουσίες που προκαλούν αλλεργίες ή δυσανεξίες σύμφωνα με το Παράρτημα II του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1169/2011

Σόγια και προϊόντα με βάση τη σόγια, εκτός από: α) πλήρως ραφινρισμένο σογιέλαιο και λίπη που προέρχονται από σόγια· β) τοκοφερόλες που έχουν αναμειχθεί με φυσικό τρόπο (E306), φυσική D-άλφα τοκοφερόλη, φυσική D-άλφα οξική τοκοφερόλη, φυσική D-άλφα ηλεκτρική τοκοφερόλη από σπέρματα σόγιας· γ) φυτοστερόλες και φυτοστερολεστέρες που προέρχονται από φυτικά έλαια από σπέρματα σόγιας· δ) φυτοστανολεστέρα που παράγεται από στερόλες φυτικών ελαίων από σπέρματα σόγιας.

Αραχίδες (αράπικα φιστίκια) και προϊόντα με βάση τις αραχίδες.

Αλλεργιογόνα

Σέλινο και προϊόντα με βάση το σέλινο.

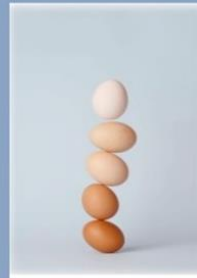
Σινάπι και προϊόντα με βάση το σινάπι.

Σπόροι σησαμιού και προϊόντα με βάση τους σπόρους σησαμιού.

Λούπινο και προϊόντα με βάση το λούπινο.

Ψάρια και προϊόντα με βάση τα ψάρια, εκτός από: α) ζελατίνη ψαριών που χρησιμοποιείται ως φορέας σκευασμάτων βιταμινών ή καροτενοειδών· β) ζελατίνη ψαριών ή ιχθυόκολλα που χρησιμοποιείται ως διαυγαστικό μέσο σε μπίρες και οίνους

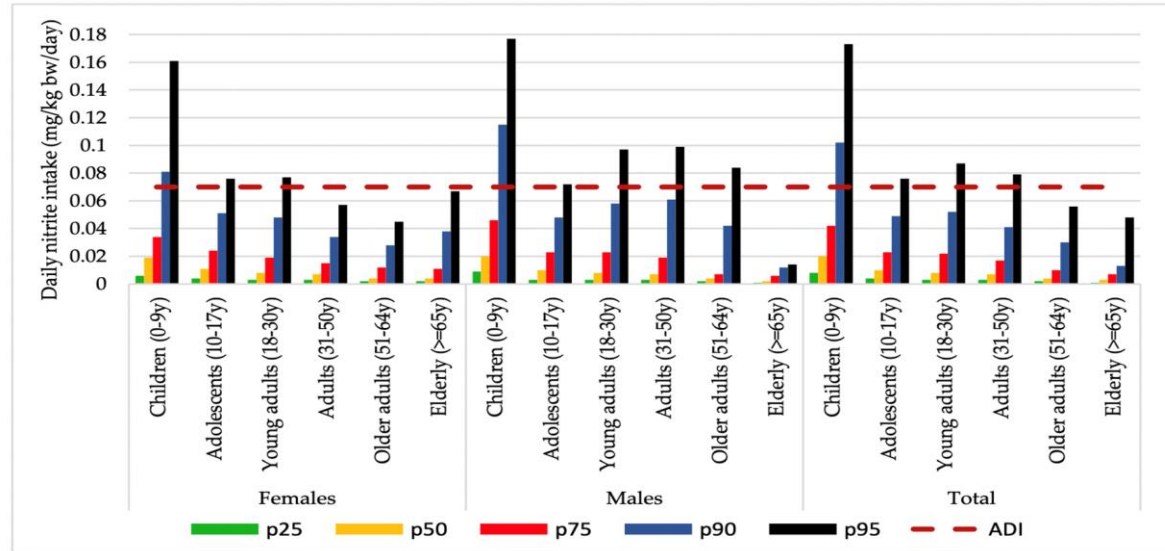
Αυγά και προϊόντα με βάση τα αυγά

Article

Risk assessment of nitrite and nitrate intake from processed meat products: Results from the Hellenic National Nutrition and Health Survey (HNNHS)

Sotiria Kotopoulou ^{1,2}, Antonis Zampelas ^{1,2} and Emmanuella Magriplis ¹

Distribution of daily total nitrite intake (mg/kg bw/day) by sex and age group, in comparison to ADI of 0.07 mg/kg bw/day for nitrite

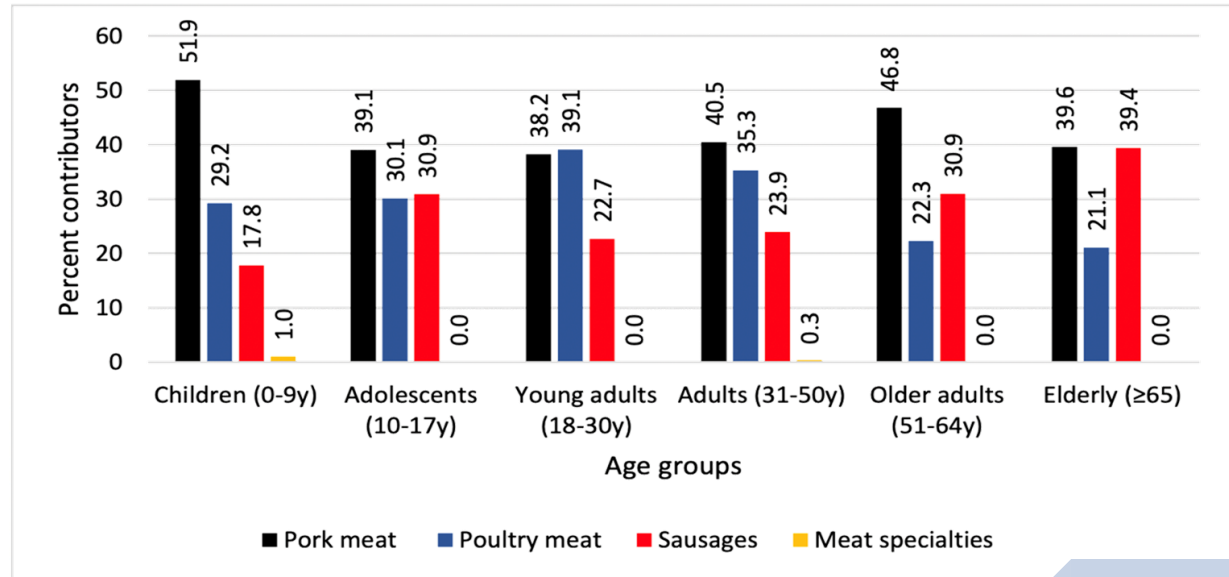

Article

Risk assessment of nitrite and nitrate intake from processed meat products: Results from the Hellenic National Nutrition and Health Survey (HNNHS)

Sotiria Kotopoulou ^{1,2}, Antonis Zampelas ^{1,2} and Emmanuella Magriplis ¹

Main processed meat food groups contributing to total nitrite intake among consumers of the same age group

2023/2108

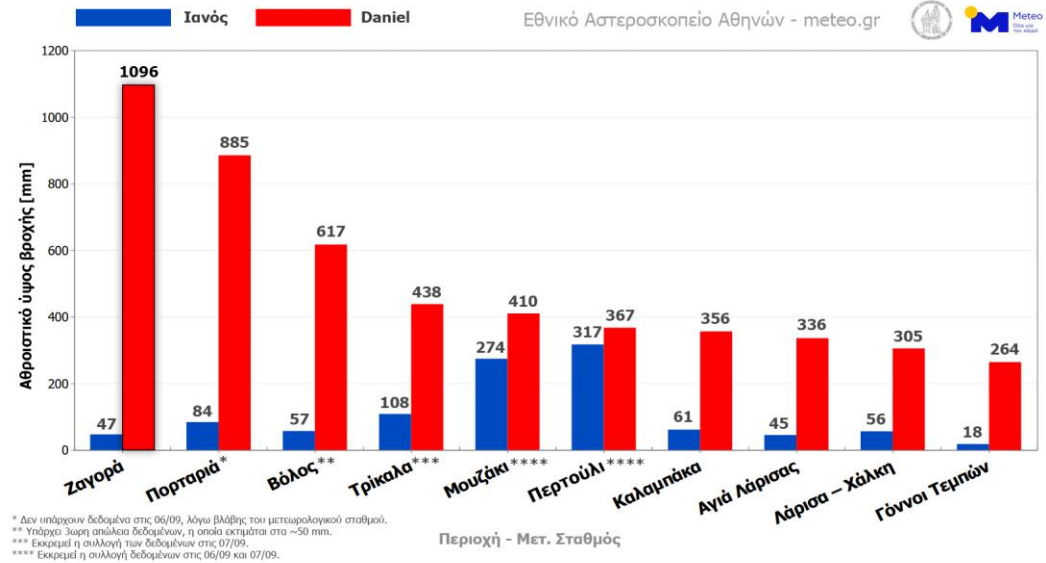
9.10.2023

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2023/2108 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 6ης Οκτωβρίου 2023

για την τροποποίηση του παραρτήματος II του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1333/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του παραρτήματος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 231/2012 της Επιτροπής όσον αφορά τα πρόσθετα τροφίμων νιτρώδη (Ε 249-250) και νιτρικά άλατα (Ε 251-252)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Σύγκριση ύψους βροχοπτώσεων
 Ιανός [17-20/09/2021] vs Daniel [04-07/09/2023]

Αθροιστικό ύψος βροχής [mm]
 Σύγκριση κακοκαιριών Ιανός vs Daniel

Τι παράγει η Θεσσαλία

Η Περιφερειακή Διεύθυνση Θεσσαλίας του ΕΦΕΤ διενήργησε 565 επιθεωρήσεις σε:

Δομές φιλοξενίας,
Χώροι σίτισης,
Αποθήκες διανομής τροφίμων,
Χώροι παρασκευής γευμάτων και επιχειρήσεις catering πλημμυροπαθών
συμπεριλαμβανομένων των ΜΚΟ,
Σχολικά κυλικεία,
Κοινωνικά παντοπωλεία δήμων,
Τυροκομεία, γαλακτοβιομηχανία,
Χυμοποιείο,
Εγκαταστάσεις κονσερβοποιίας, επεξεργασίας κρέατος κα
Μαζική εστίαση,
Κρεοπωλεία, αρτοποιεία - ζαχαροπλαστεία, χονδρικό εμπόριο –
Αποθήκες τροφίμων, ψυκτικές αποθήκες,
Αλευρόμυλοι, μπισκοτοποιεία,
Βιοτεχνίες σαλατών, μαρμελάδων, πίτας, συσκευαστήριο οσπρίων,
μπαχαρικών και
Οινοποιείο

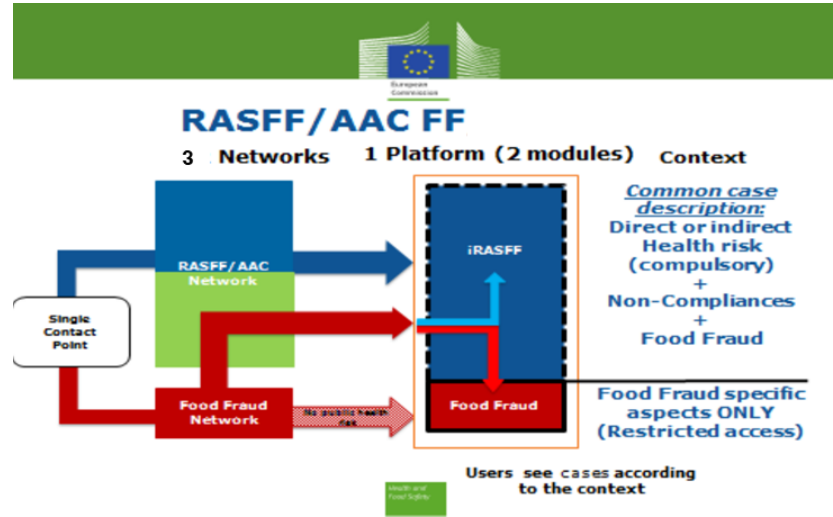
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΡΧΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

- Η EFSA, ιδρύθηκε τον Ιανουάριο του 2002 και αποτελεί μια ανεξάρτητη Κοινοτική Αρχή, η οποία χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση
- Αποστολή της EFSA είναι η παροχή αντικειμενικής και ανεξάρτητης συμβουλευτικής υποστήριξης, για τη διαμόρφωση Ευρωπαϊκών πολιτικών και νομοθεσίας καθώς επίσης και η υποστήριξη των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Κρατών Μελών στη διαχείριση της ασφάλειας των τροφίμων, μέσω παροχής γνωμοδότησης βάσει της αξιολόγησης της επικινδυνότητας.
- Οι δράσεις της EFSA αφορούν στους τομείς της ασφάλειας των τροφίμων και των ζωοτροφών, της διατροφής, της υγείας και ευζωίας των ζώων, της φυτοπροστασίας και της φυτοϋγείας

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ - ΔΙΚΤΥΩΣΗ

Alert and Cooperation Network:
Network composed of the Rapid
Alert System for Food & Feed
(RASFF), Administrative
Assistance & Cooperation (AAC)
and Food Fraud (FF) networks

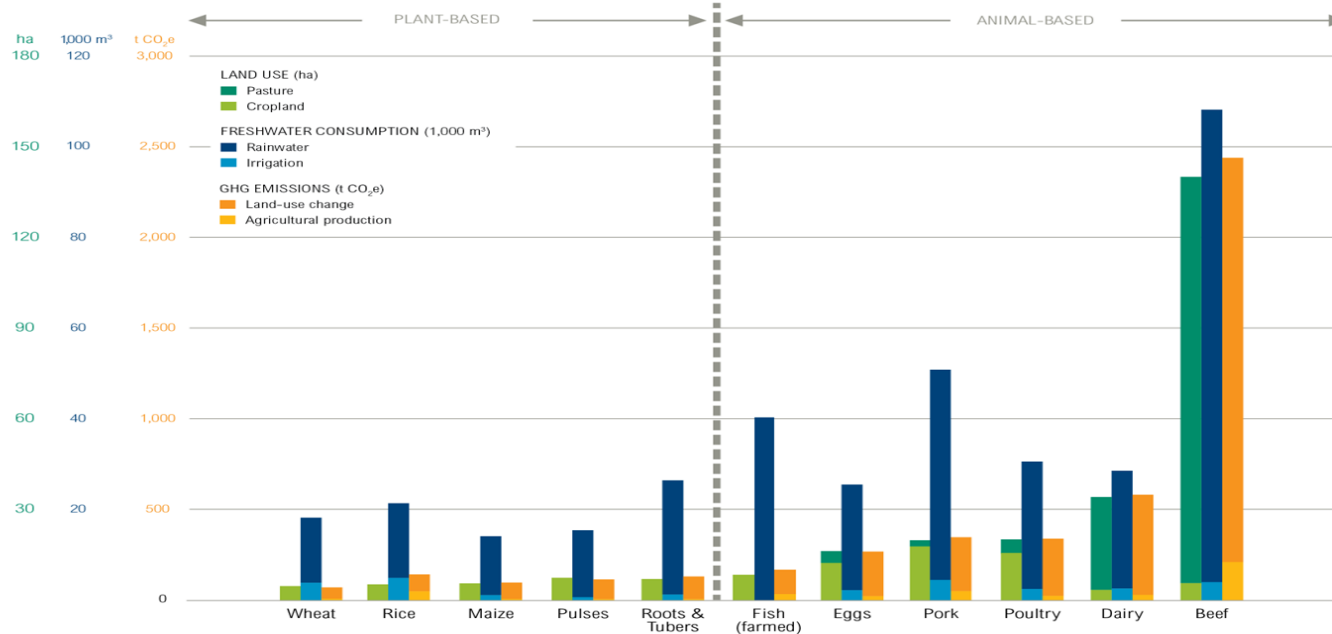

iRASFF e-platform: IT-tool (electronic system) which is used for an on-line exchange of information, regarding food safety, non-compliances and food fraud

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΑ

Animal-Based Foods Are More Resource-Intensive than Plant-Based Foods

PER TON PROTEIN CONSUMED

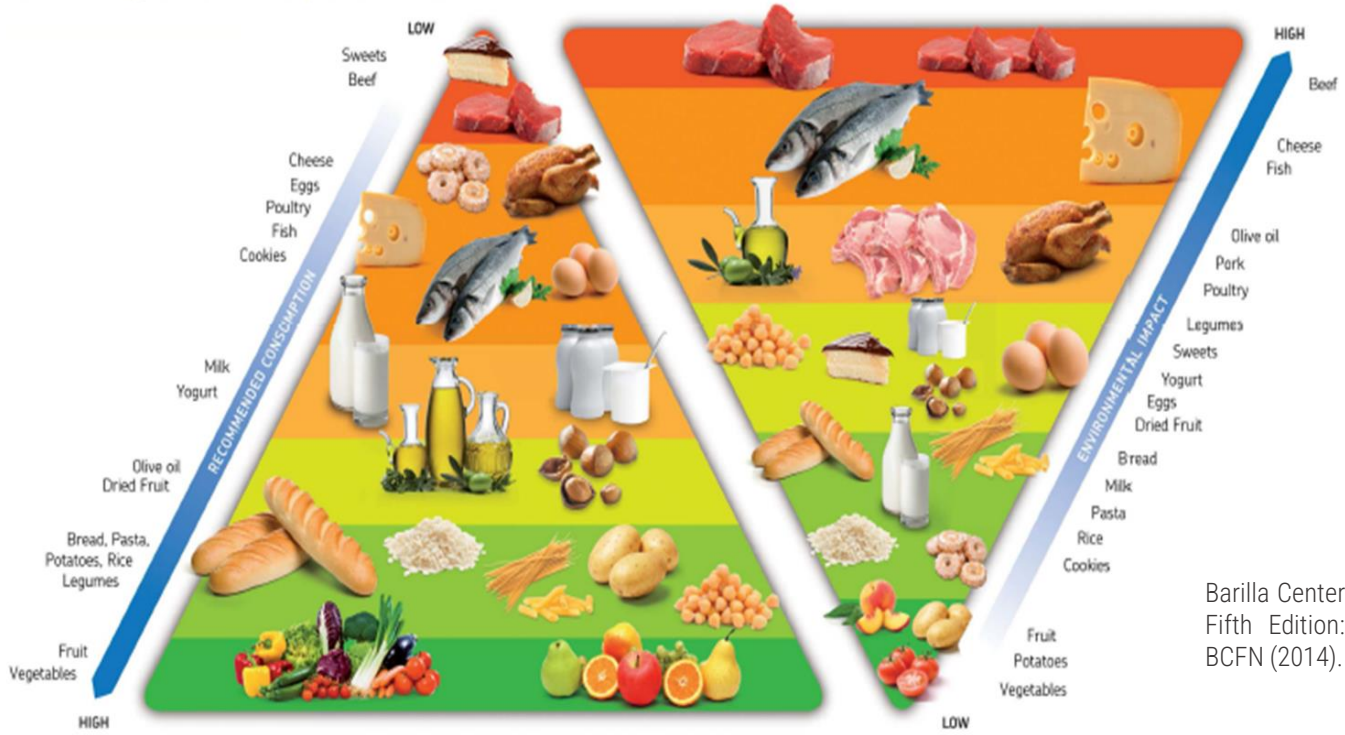
wri.org/shiftingdiets

WORLD RESOURCES INSTITUTE

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΑ

A
The Double Pyramid for Adults, 5th Edition

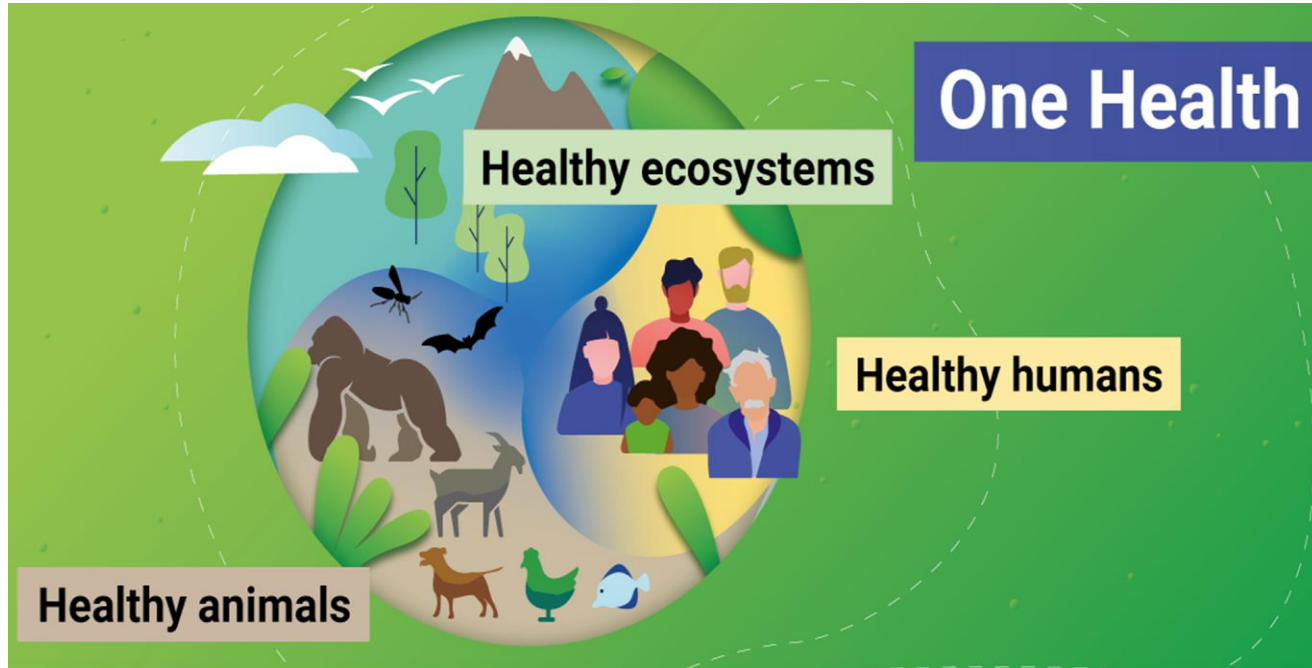
ENVIRONMENTAL PYRAMID

FOOD PYRAMID

Barilla Center for Food & Nutrition. Double Pyramid 2014. Fifth Edition: Diet and Environmental Impact. Parma: BCFN (2014).

ΕΝΙΑΙΑ ΥΓΕΙΑ (ONE HEALTH)

Food and Agriculture
Organization of the
United Nations

WORLD ORGANISATION
FOR ANIMAL HEALTH

World Health
Organization

UN
environment
programme

Disciplines

Public Health, Veterinary, and Environmental Sectors

The One Health approach particularly relevant for

Food and Water Safety,

Nutrition,

Control of Zoonoses,

Pollution Management, and

Combatting Antimicrobial Resistance

ΣΕ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

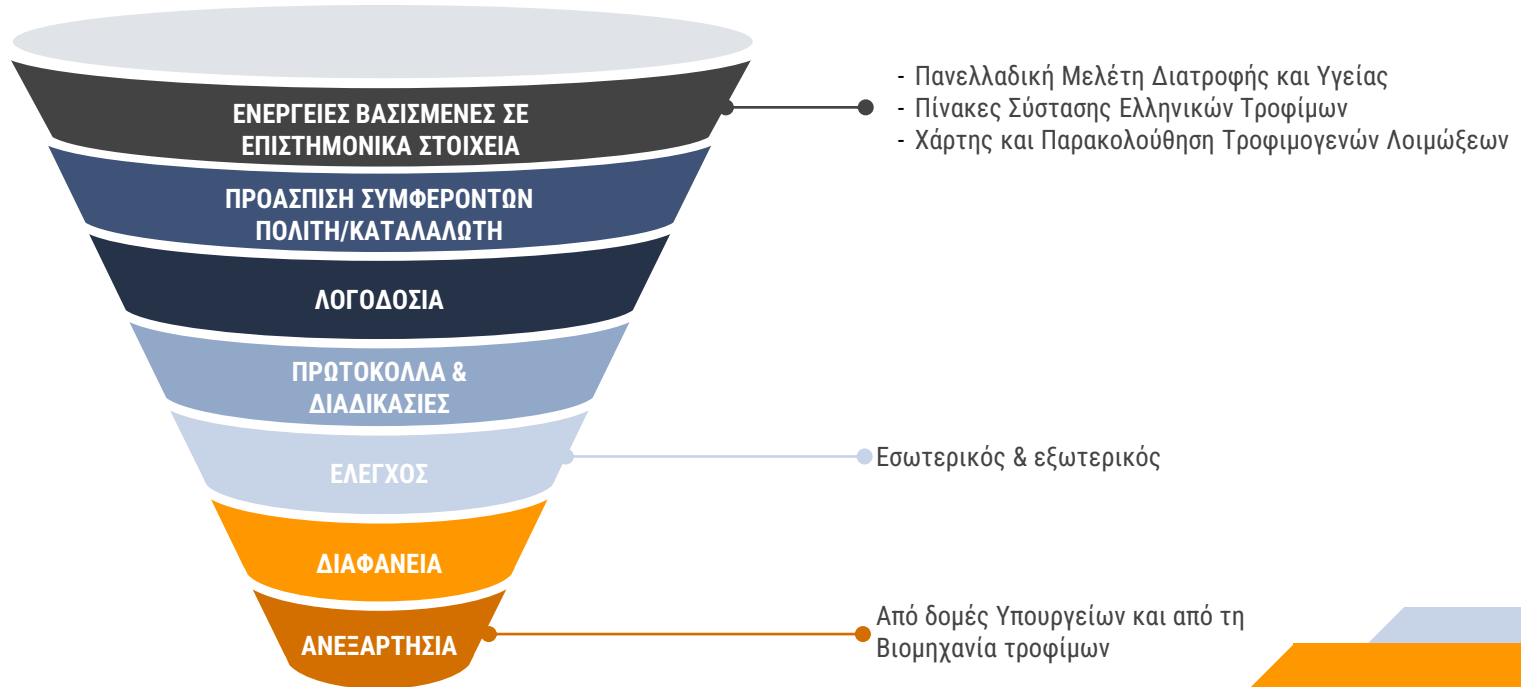
Σαφής διαχωρισμός της διατροφικής αλυσίδας σε δύο πυλώνες:

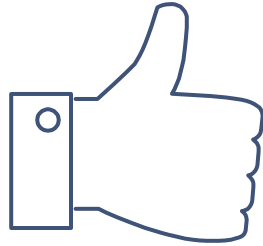
A. ΠΡΩΤΟΓΕΝΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΤΡΕΙΣ ΤΟΜΕΙΣ:

- i. Υγεία και ευζωία ζώων
- ii. Φυτοϋγεία
- iii. Ζωοτροφές

B. ΤΡΟΦΙΜΑ ΚΑΙ ΤΡΕΙΣ ΤΟΜΕΙΣ:

- i. Τρόφιμα
- ii. Υλικά σε επαφή με τα τρόφιμα
- iii. Νερό

**ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ
ΠΟΛΥ!**